

Rapport 2023:1
Helårsrapport 2022 - Register för
företag som utstationerar arbetstagare
i Sverige

Innehållsförteckning

Helårsrapport 2022 – Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige	1
Viktig information för tolkning av siffrorna	3
Sammanfattning	4
Vad är utstationering?.....	5
Bakgrund och Arbetsmiljöverket uppdrag	5
Syftet med utstationeringsregistret.....	5
Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverket webbplats.....	5
Information.....	5
Redovisning baserat på 2022 års anmälningar	6
Fördelning av utstationerade per land	6
Antal anmälningar per land.....	6
Diagram 1. Totalt antal anmälningar och arbetstagare per år 2019-2022	6
Diagram 2. Anmälningar om utstationering per land.....	7
Diagram 3. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per land	8
Branschfördelning	9
Tabell 1. Fördelning av anmälningar av utstationering och utstationerade arbetstagare per branschgrupp	9
Diagram 5. Antal anmälningar av utstationering per bransch	11
Diagram 6. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per bransch	12
Fördelning av utstationerade i landet	13
Diagram 7. Antal anmälningar per län 2021 och 2022	13
Diagram 8. Uppskattat antal arbetstagare per län 2021 och 2022.....	14
Karta över utstationerade arbetstagares fördelning i landet.....	15
Anmälningarnas längd i antal dagar	17
Tabell 2. Anmälningarnas längd	17

Viktig information för tolkning av siffrorna

Anmälningar om utstationering och antal utstationerade arbetstagare är inte samma sak

Det är viktigt att notera att vi redovisar två typer av siffror i den här rapporten. Den ena typen är antalet anmälningar om utstationering, alltså inte antalet arbetstagare. En anmälan avser att en arbetstagare ska arbeta under en given tid, på en given plats för en verksam tjänstemottagare i Sverige. En anmälan motsvarar en arbetstagare men samma arbetstagare kan återkomma i flera olika anmälningar. För att få fram antalet unika utstationerade arbetstagare har vi gjort en uppskattning av antalet unika kombinationer av födelsedatum, namn och efternamn. Det ger en indikation om antalet unika utstationerade arbetstagare som arbetat minst en dag i Sverige under den givna perioden.

Uppskattningen av antal arbetstagare

Redovisningen av antal utstationerade arbetstagare är därför en uppskattning av antalet unika individer av det totala antalet anmälda utstationeringar. Det är arbetsgivarens ansvar att registrera en utstationering korrekt, men namnet kan stavas annorlunda i en anmälan och födelsedatum formateras annorlunda i olika anmälningar under året. Om det sker så genereras unika individer som egentligen är samma. Det är därför inte möjligt för oss att säkerställa ett exakt antal med hänsyn till de möjliga fel och avvikelser som kan finnas registrerade.

Vi kan dock med utgångspunkt i detta göra en uppskattning av hur fördelningen och antalet ser ut. Vi får också en bättre koppling till antalet dagar som uppdragen registreras för eftersom vi kan jämföra ett uppskattat antal individer med det faktiska antalet anmälningar. Anledningen till att vi redovisar en uppskattning av antalet individer är primärt för att kunna ge en ungefärlig bild av hur många utländska arbetstagare som utstationeras till Sverige. Antalet anmälningar redovisas eftersom det är utifrån den informationen som vi kan beräkna det uppskattade antalet arbetstagare. Antalet anmälningar säger ingenting i sig självt om hur många arbetstagare som varit i Sverige. Det är det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare som hjälper oss förstå det sambandet.

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket förvaltar E-tjänsten Anmäl utstationering och har tillsyn över utstationeringsregistret som skapas utifrån uppgifter som registreras i denna E-tjänst. Utstationeringsregistret är en administrativ kontrollfunktion för att möjliggöra kontroll över efterlevnaden av utstationeringslagen och gällande svensk rätt för utländska arbetstagare som arbetar tillfälligt i Sverige.

Under 2022 har det gjorts 163 175 anmälningar från 66 olika länder. Under 2021 var motsvarande antal 117 168 anmälningar från 62 länder. Notera att detta är antalet anmälningar av utstationering, det vill säga en arbetstagare som på uppdrag från sin utländska arbetsgivare utför tillfälliga tjänster över gränserna för en i Sverige verksam mottagare. Samma arbetstagare kan återkomma i flera anmälningar vilket betyder att siffran inte återspeglar antalet unika arbetstagare eller individer. Det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare uppgick 2022 till 70 272 arbetstagare. Uppskattningen utifrån 2021 års siffror var 54 973 arbetstagare.

Ungefär hälften av alla anmälningar (81 707 anmälningar) gjordes till länen där storstadsområdena finns (Stockholm, Västra Götaland och Skåne). Motsvarande siffra år 2021 i samma län var 51 procent (60 002 anmälningar). Flest anmälningar gjordes till Stockholms län. En ökning av antalet anmälningar har skett i merparten av Sveriges län. Västerbotten, Västernorrland och Norrbotten har återigen stora ökningar i antal anmälningar i linje med tidigare års utveckling.

De vanligaste branschgrupperna under 2022 var byggbranschen samt tillverkningsbranschen. Byggbranschen stod för knappt två tredjedelar (62 procent) av alla anmälningar och uppskattningsvis 47 procent av arbetstagarna under 2022. Under 2021 var motsvarande andel 69 procent av anmälningarna och 57 procent av samtliga arbetstagare. Tillverkningsbranschen stod år 2022 för runt 18 procent av anmälningarna och uppskattningsvis 24 procent av samtliga utstationerade arbetstagare. 2021 var motsvarande siffra 17 procent av anmälningarna och 23 procent av samtliga arbetstagare.

IT-branschen stod år 2022 för 4 procent av anmälningarna och uppskattningsvis 8 procent av det totala antalet arbetstagare. Motsvarande siffra för 2021 var 3,58 procent av anmälningarna och uppskattningsvis 6 procent av det totala antalet arbetstagare. Anmälningar i jordbruks- och skogsnäringen ökade kraftigt till 3 818 år 2022 från 1 130 anmälningar 2021. Anmälningar inom transport och magasinering ökade till 10 243 under 2022 från 2 694 anmälningar 2021.

Närmare 8 av 10 anmälningar om utstationering som gjordes under 2022 avsåg en utstationering för en tidsperiod tre månader eller kortare. Knappt två tredjedelar av anmälningarna gjordes för en kortare period än en månad. Det är siffror som är i linje med tidigare år.

Vad är utstationering?

En utstationerad arbetstagare är en person som vanligen arbetar i ett visst land och som skickas till ett annat land av sin arbetsgivare för att arbeta där under en begränsad tid.

Utstationering till Sverige innebär att:

- en arbetsgivare i ett annat land sänder en arbetstagare för att utföra en tjänst i Sverige under en begränsad tid
- det finns en mottagare i Sverige av de tjänster som arbetstagaren ska utföra.

En tjänst är någon form av arbete. Begränsad tid innebär att det ska finnas ett start- respektive slutdatum för när tjänsterna ska utföras.

Tjänstemottagare kan vara ett företag, organisation eller privatperson i Sverige som tar emot en tjänst mot ersättning. Arbetsgivaren i utlandet och tjänstemottagaren i Sverige har normalt avtal som reglerar vilken tjänst som den utstationerade arbetstagaren ska utföra. De båda parterna kan tillhöra två olika företag inom samma koncern. Det är också utstationering när en arbetsgivare i utlandet hyr ut arbetstagare direkt till en tjänstemottagare i Sverige eller via ett annat företag som i sin tur sänder arbetstagaren till tjänstemottagaren.

Bakgrund och Arbetsmiljöverkets uppdrag

Arbetsmiljöverket har tillsyn över delar av utstationeringslagstiftningen och är kontaktmyndighet för utstationering i Sverige. Det innebär att vi vägleder om de lagar som gäller i Sverige för utstationerade. Vi tillhandahåller även kollektivavtal och kontaktuppgifter till arbetsgivar- och arbetstagarparterna. Reglerna om utstationering vilar på EU-direktivet om utstationering av arbetstagare. Respektive EU-land har haft möjligheten att införliva direktivet i den nationella lagstiftningen. Det gemensamma syftet är att stärka utstationerades rättigheter samt underlätta möjligheten att arbeta i andra länder och för företag att erbjuda sina tjänster över gränserna.

Syftet med utstationeringsregistret

Arbetsmiljöverket förvaltar sedan 1 juli 2013 utstationeringsregistret över utländska tjänsteutövare som utför arbete i Sverige. Registret är en administrativ funktion för att kunna följa upp att reglerna på området efterlevs. Det är myndighetens verktyg för att kunna utöva tillsyn och tillsammans med andra myndigheter och parter på svensk arbetsmarknad säkerställa att utländska arbetstagare tillgodoser sina rättigheter när de arbetar tillfälligt i Sverige.

Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats

Via myndighetens webbplats skapar den utländske arbetsgivaren ett konto i tjänsten Anmäl utstationering för att sedan anmäla utstationeringar som samlas i registret. Tjänsten är tillgänglig på engelska och svenska. Genom sitt konto i tjänsten Anmäl utstationering kan arbetsgivaren också revidera sina uppgifter, till exempel om ett uppdrag förlängs.

Information

På Arbetsmiljöverkets webbplats, av.se, finns samlad information om utstationering på svenska och engelska. Här finns information om regelverket, registret, vanliga frågor och svar samt statistik. Vi publicerar också information kring den svenska arbetsmarknadsmodellen, länkar till kollektivavtal inom olika branscher samt kontaktuppgifter till ansvariga arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Redovisning baserat på 2022 års anmälningar

Fördelning av utstationerade utifrån utstationerande land

Antal anmälningar per land

År 2022 gjordes totalt 163 175 anmälningar om utstationering till Sverige från 66 länder och Polen var det land som dominerade statistiken. Drygt var fjärde anmälan (24 procent) om utstationering till Sverige 2022 kom från en verksamhet i Polen. Även föregående år var Polen det land varifrån det kom flest anmälningar.

Anmälningarna från Estland, Lettland och Litauen stod tillsammans för ungefär en tredjedel (53 341) av samtliga anmälningar. Andelen anmälningar från Litauen har ökat kraftigt, över 180 procent på tre år (till 34 243 anmälningar 2022 från 22 000 anmälningar 2021 och ca 12 000 anmälningar år 2020).

Antalet utstationeringsanmälningar från Thailand ökade drygt 750 procent under 2022 till 3 174 anmälningar (373 anmälda utstationeringar 2021). Även anmälda utstationeringar från Indien har ökat till 4 606 under år 2022 från 3 494 år 2021. Sannolikt är detta ett resultat av lättade inreseregler till EU/EES för arbetstagare från tredjeland dels kopplat till pandemin.

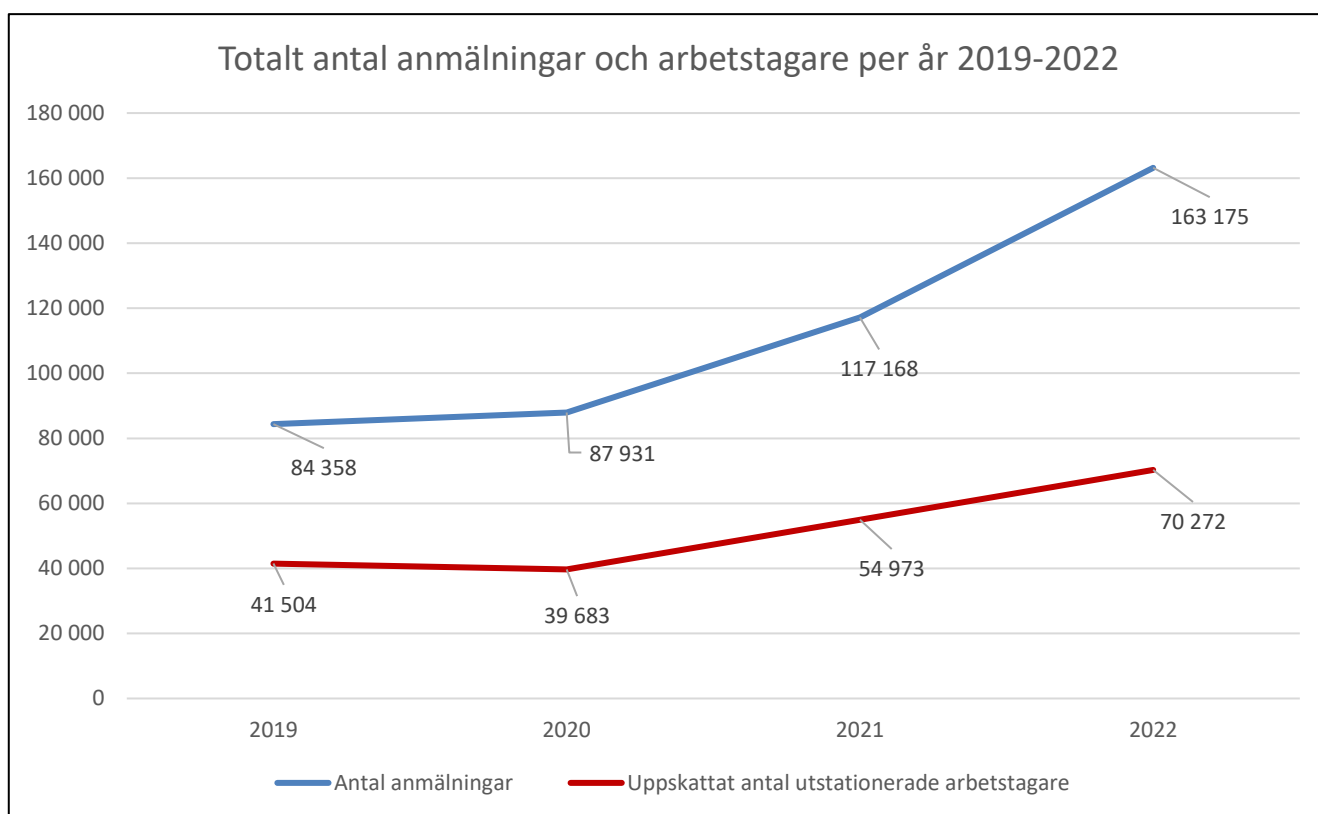

Diagram 1. Diagrammet visar en graf på totala antalet anmälningar utstationeringar (blått) och antalet utstationerade arbetstagare (rött) per år mellan åren 2019 - 2022.

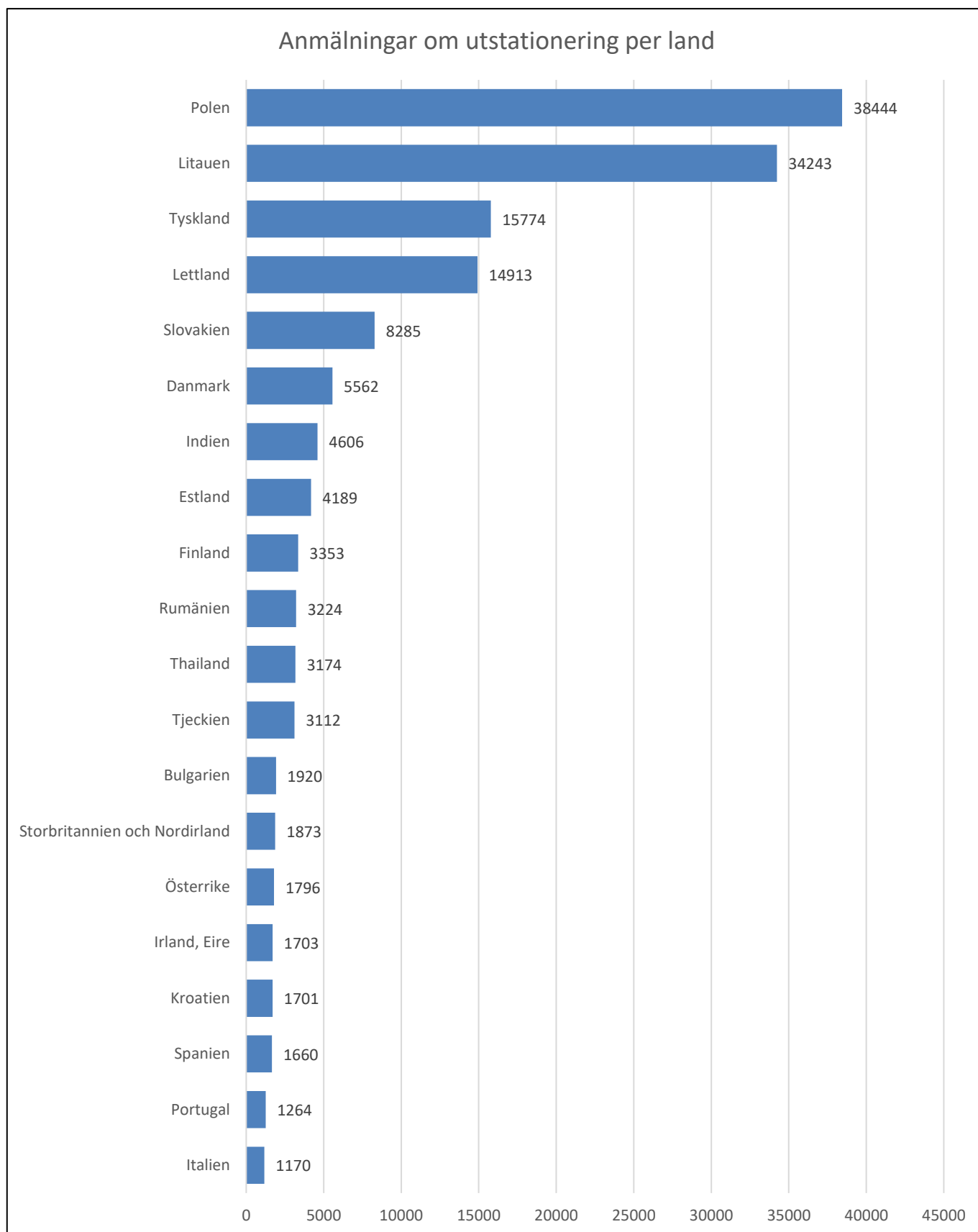

Diagram 2. Diagrammet visar antalet anmälningar från ett land där minst en dag av den anmälda utstationeringen varit under 2022. Notera att detta inte är antalet individer utan antalet anmälningar. Diagrammet visar de 20 länderna med flest utstationeringar i Sverige under 2022.

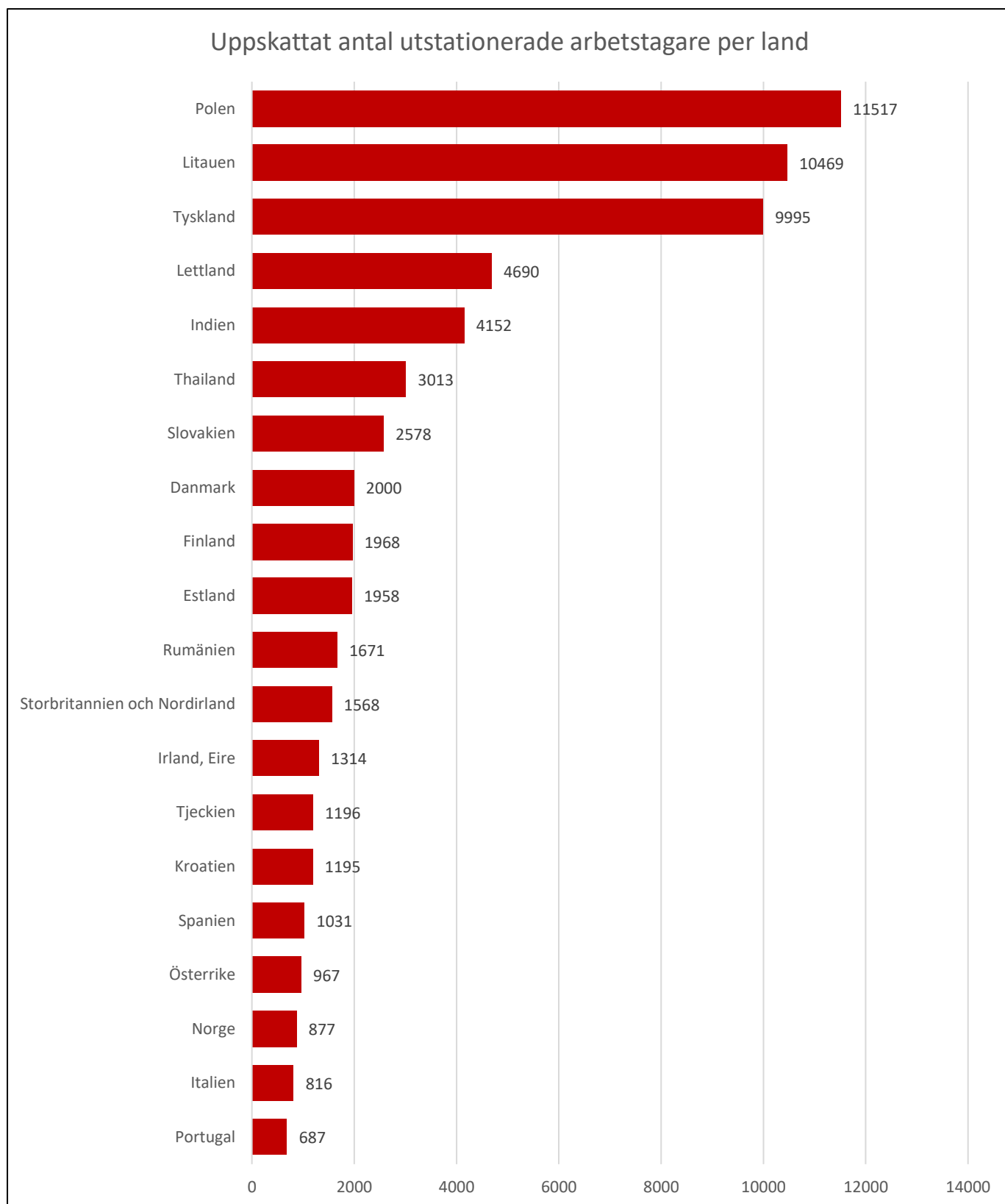

Diagram 3. Diagrammet visar från vilka länder uppskattat antal arbetstagare som utstationerats i Sverige under minst en dag under året 2022 kommer från. Diagrammet visar de 20 länderna med flest anmälda individer i Sverige under 2022. Företag som uppgett Sverige som hemland har uteslutits i denna sammanställning. Notera att landet representerar företagets etableringsland och inte medborgarskap för arbetstagaren.

Branschfördelning

Branschgrupp	Antal Anmälningar	Andel anm. i %	Antal Arbetstagare	Andel arb.tagare i %
00 Okänd bransch	3	0,002	3	0,004
01-03 Jordbruk, skogsbruk och fiske	3 818	2,34	3 491	4,97
05-09 Utvinning av material	150	0,09	109	0,16
10-33 Tillverkning	28 582	17,52	16 825	23,94
35 Försörjning av el, gas, värme och kyla	811	0,50	506	0,72
36-39 Vattenförsörjning; avloppshantering, avfallshantering och sanering	1 313	0,80	460	0,65
41-43 Byggverksamhet	101 923	62,46	33 167	47,20
45-47 Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	574	0,35	502	0,71
49-53 Transport och magasinering	10 243	6,28	3 409	4,85
55-56 Hotell- och restaurangverksamhet	185	0,11	160	0,23
58-63 Information och kommunikationsverksamhet	6 888	4,22	5 472	7,79
64-66 Finans- och försäkringsverksamhet	1 112	0,68	740	1,05
68 Fastighetsverksamhet	22	0,01	12	0,02
69-75 Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	4 904	3,01	3 458	4,92
77-82 Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 696	1,04	1 352	1,92
84 Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	35	0,02	25	0,04
85 Utbildning	36	0,02	31	0,04
86-88 Vård och omsorg; sociala tjänster	25	0,02	20	0,03
90-93 Kultur, nöje och fritid	116	0,07	97	0,14
94-96 Annan serviceverksamhet	721	0,44	417	0,59
97-98 Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk	3	0,002	1	0,001
99 Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	15	0,01	15	0,02
Totalsumma	163 175	100	70 272	100

Tabell 1. Tabellen visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2022 baserat på branschgrupp. Tabellen visar även fördelningen baserat på branschgrupp av det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare.

Byggverksamhet fortsätter att öka – fler anmälningar inom IT-branschen och jordbruk

Den största branschgruppen är byggverksamhet som står för nästan hälften (47,2 procent) av de anmälda utstationerade arbetstagarna. Över en femtedel av de utstationerade arbetstagarna arbetade inom tillverkningsbranschen. En ökning av utstationerade arbetstagare har skett inom IT- och kommunikationsbranschen till 7,7 procent jämfört med 6,3 procent 2021. Det är fortfarande långt ifrån 2019, då andelen av det totala antalet arbetstagare i branschen var runt 16 procent.

Utstationerade arbetstagare inom jordbruk, skogsbruk och fiske (SNI 01-03) har ökat kraftigt sedan år 2021, då antalet arbetstagare var 829. Under 2022 uppgick motsvarande antal arbetstagare till 3 491 arbetstagare.

Anmälningar i transportbranschen ökar kraftigt – ett resultat av EU:s mobilitetspaket

Anmälningar inom transport och magasinering ökade från 2 694 anmälningar 2021 till 10 243 under 2022. En förklaring till ökningen är att den 2 februari 2022 trädde EU-direktivet 2020/1057 om utstationering av förare inom vägtransportsektorn i kraft. Direktivet ställer bland annat krav på att arbetsgivare som utstationerar förare inom EU/EES ska lämna in en utstationeringsdeklaration i EU-kommissionens portal för utstationeringsdeklarationer. Fram till dess att direktivet införlivades i den svenska lagstiftningen gällde utstationeringslagen och utstationeringsförordningen i sin dåvarande lydelse, vilket innebar att en utstationering av förare till Sverige skulle anmälas till Arbetsmiljöverkets register fram till 15 juni 2022.

EU-direktivet 2020/1057 om anmälningar inom vägtransportsektorn tros ha ökat kunskapen hos arbetsgivare om anmälningsplikt.

Antal anmälningar av utstationering per bransch

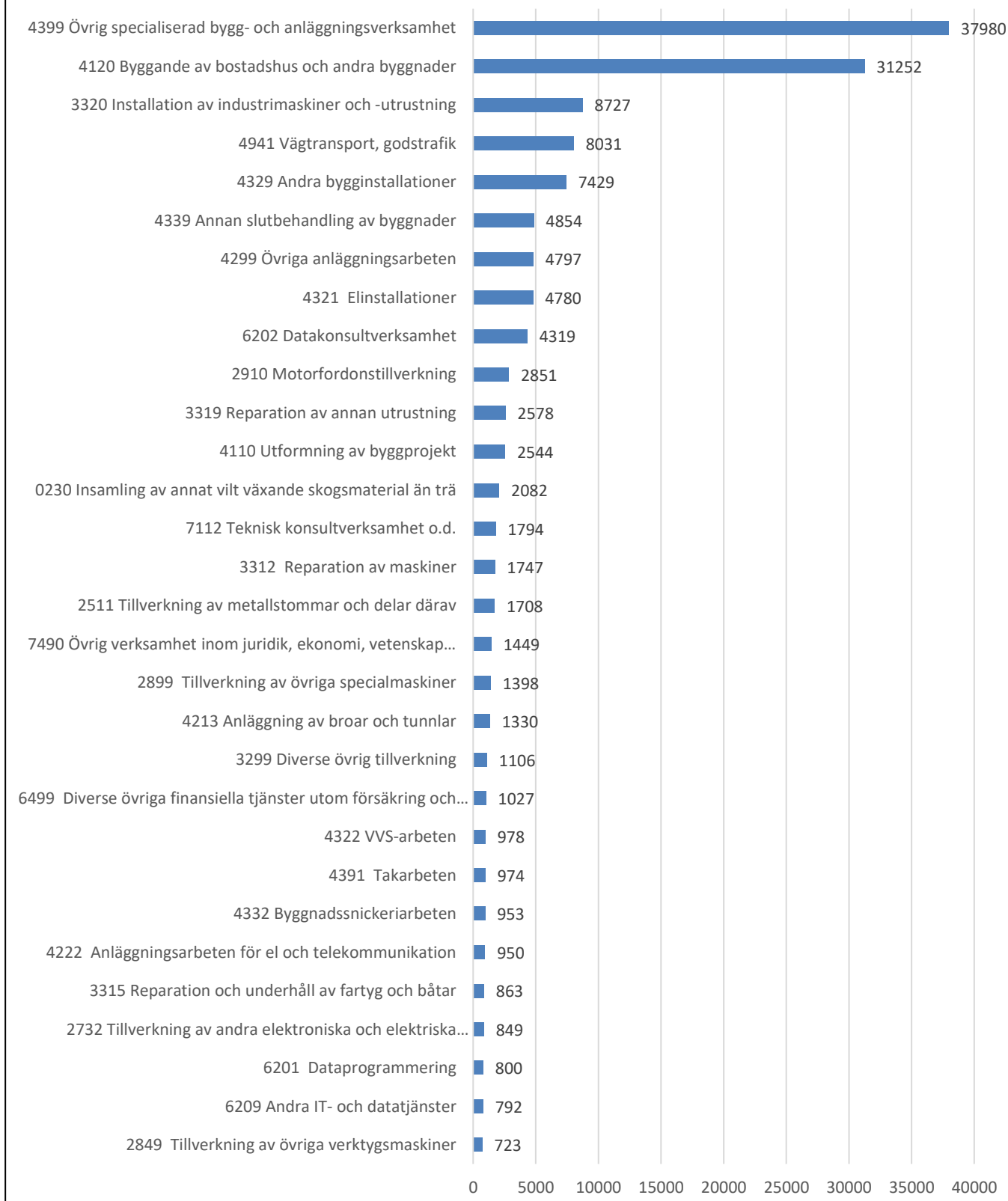

Diagram 5. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2022 baserat på branschkod (SNI 4-siffernivå). Branscherna i diagrammet är de branscherna som har fler än 600 anmälningar.

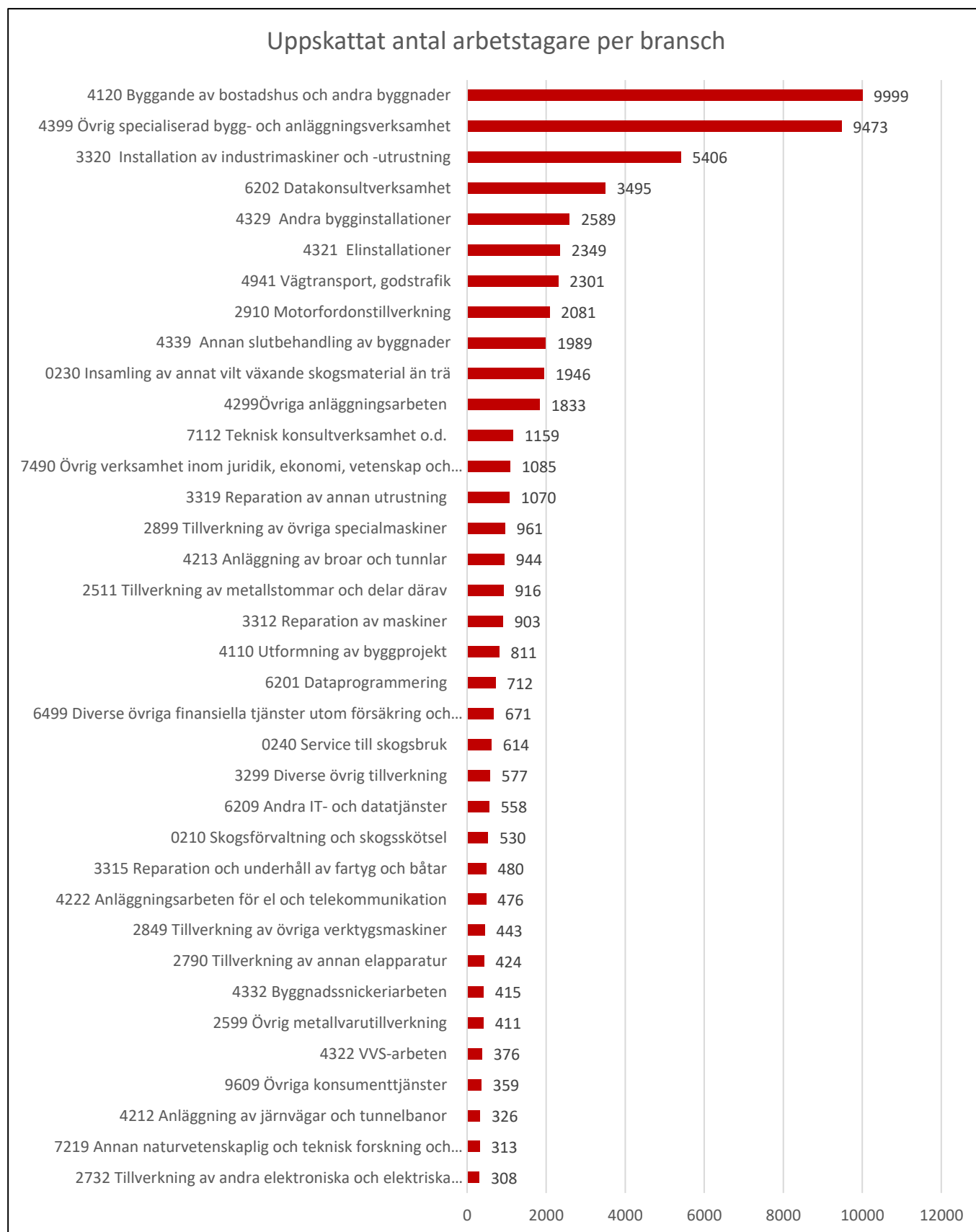

Diagram 6. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare med ett pågående uppdrag under 2022 baserat på branschkod (SNI 4-siffernivå). Branscherna i diagrammet är de branscher med fler än 200 arbetstagare.

Fördelning av utstationerade i landet

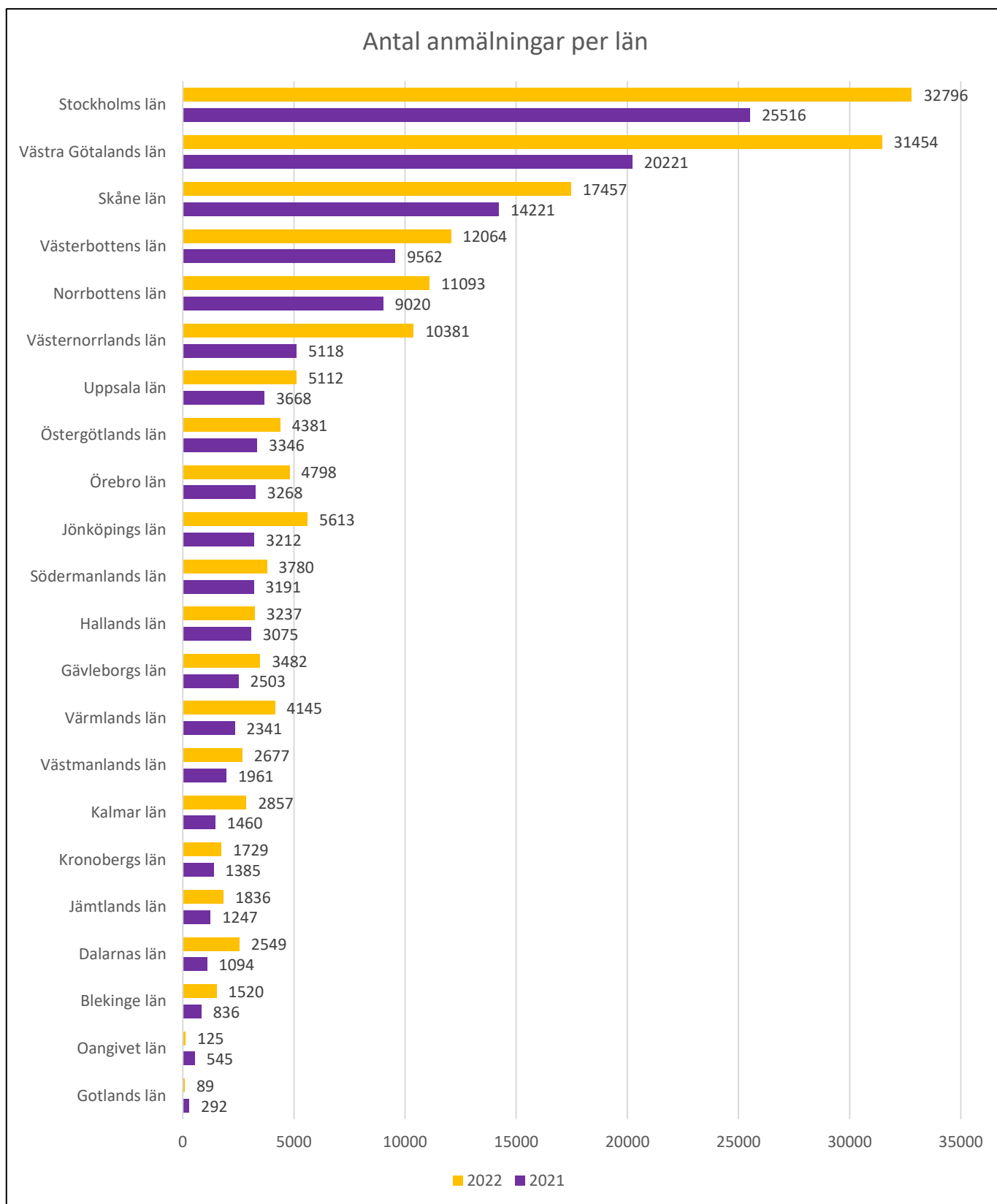

Diagram 7. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2021 (lila stapel) och 2022 (gul stapel) fördelat på län.

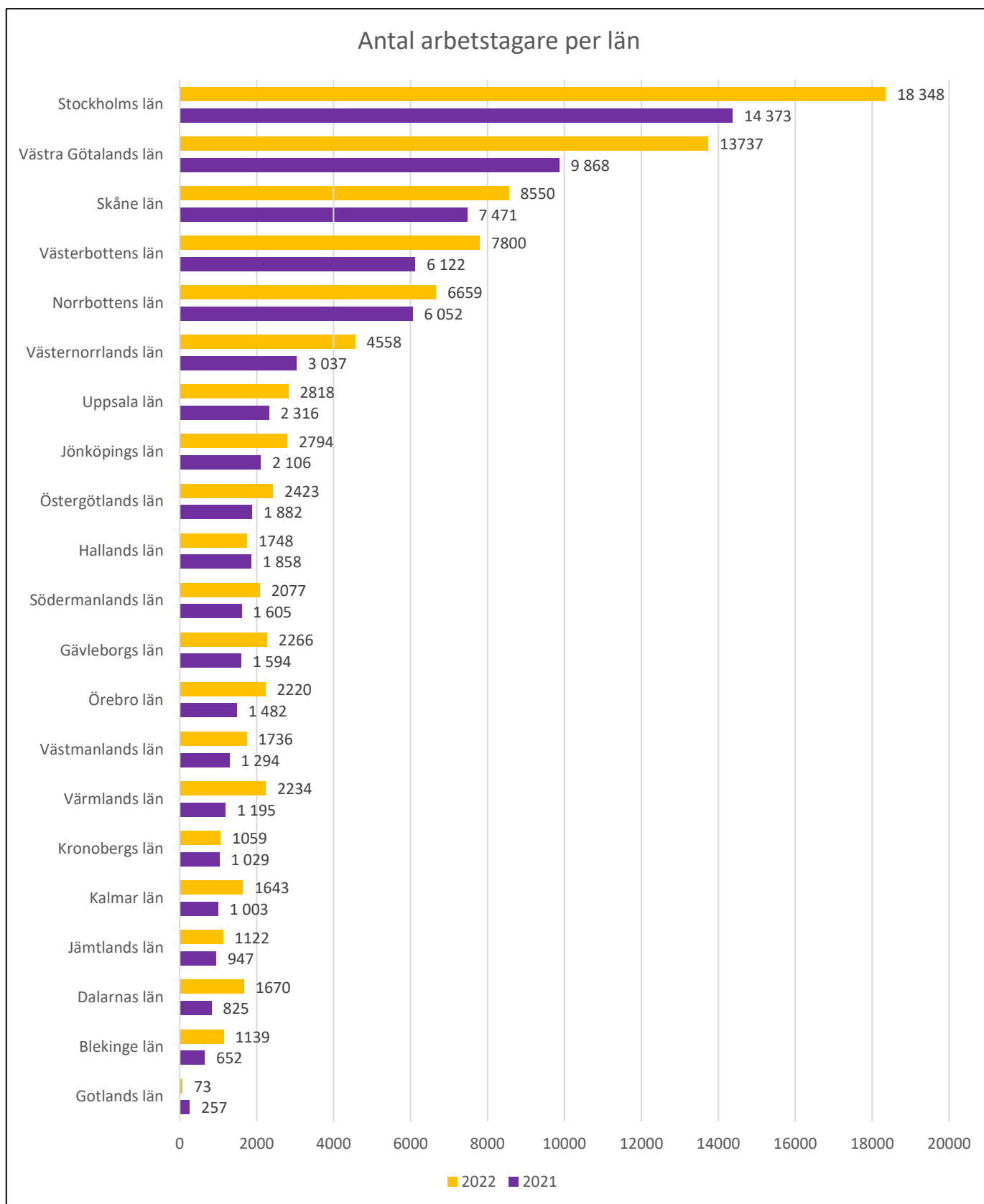
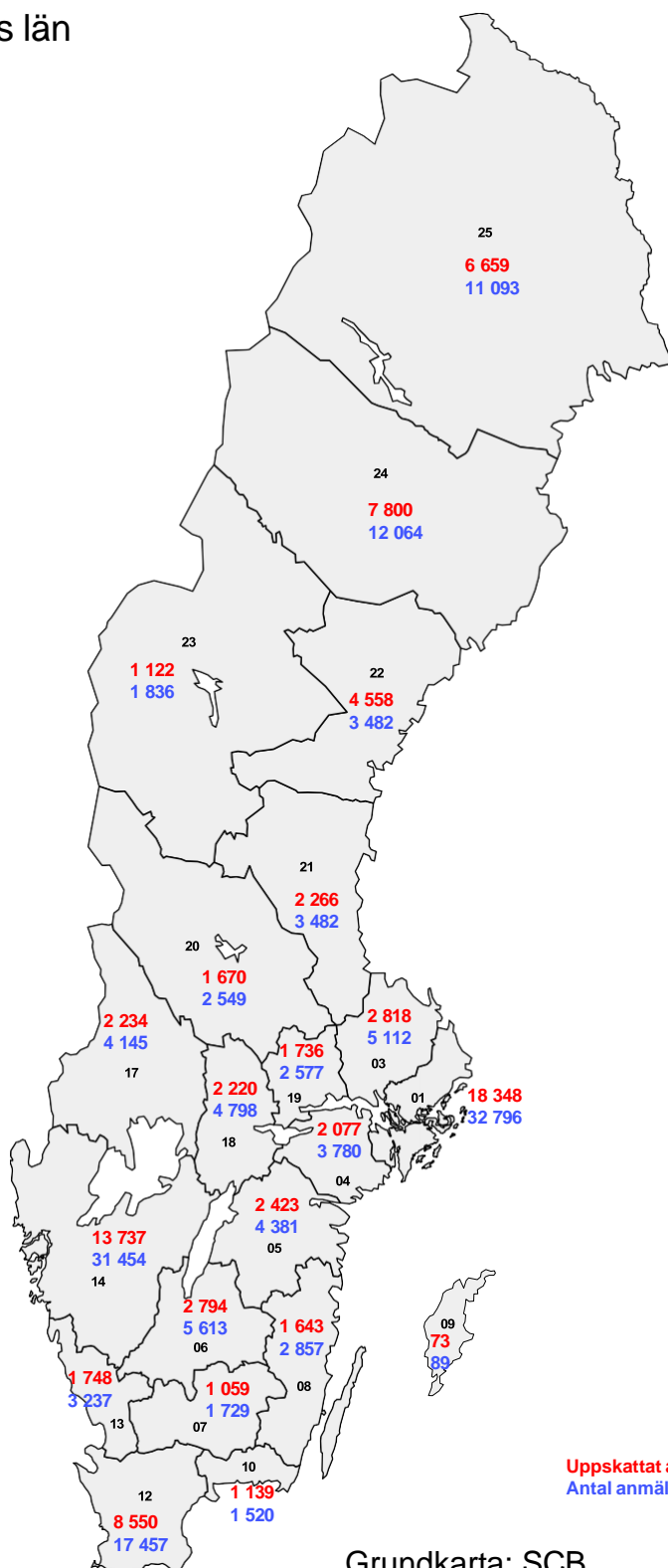

Diagram 8. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare med ett pågående uppdrag under 2021 (lila stapel) och 2022 (gul stapel) fördelat på län. Notera att samma arbetstagare kan återkomma över länsgränserna.

Sveriges län

- 01 Stockholms län
- 03 Uppsala län
- 04 Södermanlands län
- 05 Östergötlands län
- 06 Jönköpings län
- 07 Kronobergs län
- 08 Kalmar län
- 09 Gotlands län
- 10 Blekinge län
- 12 Skåne län
- 13 Hallands län
- 14 Västra Götalands län
- 17 Värmlands län
- 18 Örebro län
- 19 Västmanlands län
- 20 Dalarnas län
- 21 Gävleborgs län
- 22 Västernorrlands län
- 23 Jämtlands län
- 24 Västerbottens län
- 25 Norrbottens län

Uppskattat antal arbetstagare
Antal anmälningar

Grundkarta: SCB

Ökning i landets två största städer och Norrland

Antalet utstationerade arbetstagare ökar brett över hela riket, med undantag för Halland och Gotland. En särskilt tydlig ökning har skett i Göteborg, Stockholm och de nordligaste regionerna i riket. Det är en fortsättning på den trend som vi har sett tidigare och den är särskilt tydlig i norr, där ökningen kan kopplas till stora byggprojekt och industrisatsningar. I storstäderna har vi sett en ökning över flera branschgrupper som tar in utstationerade arbetstagare.

Anmälningarnas längd i antal dagar

Antal månader	Antal dagar	Antal anmälningar	Andel i procent
	0-9	62 769	38,47
> 1	10-29	42 941	26,32
1-2	30-59	21 160	12,97
2-3	60-89	10 906	6,68
3-6	90-179	9 967	6,11
6-8	180-239	3 327	2,04
8-12	240-359	4 139	2,54
12-24	360-720	5 867	3,60
	<720	2 099	1,29
Summa		163 175	100

Tabell 2. Tabellen visar antalet anmälningar inom tidsintervallen i dagar för året 2022. Notera att detta inte motsvarar antalet individer. Samma individ kan återkomma flera gånger i kortare uppdrag. För att summera perioder korrekt har vi inte kunnat räkna dem i denna sammanställning. Antalet motsvarar inte antal individer. Flera individer är registrerade flera gånger. En rad är inte medtagen i tabellen, där slutdatum är mindre än startdatum.

Stor andel korta anmälningar

Under 2022 gjordes de flesta anmälningar för kortare tidsperioder. 78 procent av anmälningarna gjordes för perioder kortare än tre månader och drygt två tredjedelar var anmälningar för kortare perioder än en månad. Dock bör man ha i åtanke att eftersom skillnaden mellan antalet anmälningar och antalet unika arbetstagare var så stort kan en förklaring vara att samma arbetstagare anmäls flera gånger för samma uppdrag men i olika omgångar. Uppdragen kan således varit längre än vad de förefaller att vara utifrån uppgifterna i ovan tabell.

www.av.se

Vår vision: Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet

